

Kooperatiflerin Denetiminde Mensuplarının Görevlendirilmesi

Dış Meslek

Kooperatiflerin Dış Denetiminde Meslek Mensuplarının Görevlendirilmesi Ticaret Bakanlığı tarafından hazırlanan ve 1 Şubat 2022 tarih ve 31737 sayılı R...

Kooperatiflerin Dış Denetiminde Meslek Mensuplarının Görevlendirilmesi

Tarih: 1 Şubat 2022

Kooperatiflerin Dış Denetiminde Meslek Mensuplarının Görevlendirilmesi

ÖZET:

Kooperatif ve Üst Kuruluşlarının Denetimine Dair Yönetmelik’de kooperatif ve üst kuruluşlarının denetimleri ile birlik ve merkez birliklerinin denetim için yetkilendirilmesine ilişkin usul ve esasları belirlenmiştir.

Yönetmelik uyarınca dış denetime tabi olan kooperatiflerin genel kurullarında, dış denetimi yapmak üzere 3568 sayılı Kanuna tabi meslek mensupları görevlendirilebilecektir.

Bu Yönetmelik uyarınca dış denetime tabi olduğu halde söz konusu denetimi yaptırmayan kooperatiflerin finansal tabloları, yönetim kurulu yıllık faaliyet raporu ve ibra

konularında alınan genel kurul kararları geçersiz kabul edilecektir.

Ticaret Bakanlığı tarafından hazırlanan ve 1 Şubat 2022 tarih ve 31737 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan [Kooperatif ve Üst Kuruluşlarının Denetimine Dair Yönetmelik](#)'de kooperatif ve üst kuruluşlarının denetimleri ile birlik ve merkez birliklerinin denetim için yetkilendirilmesine ilişkin usul ve esasları belirlenmiştir.

Yönetmelik /4/1969 tarihli ve 1163 sayılı Kooperatifler Kanunu'na tabi kooperatif ve üst kuruluşlarında yapılacak denetimler ile 18/4/1972 tarihli ve 1581 sayılı Tarım Kredi Kooperatifleri ve Birlikleri Kanununa tabi kooperatif ve üst kuruluşlarında yapılacak dış denetimi ile 1/6/2000 tarihli ve 4572 sayılı Tarım Satış Kooperatif ve Birlikleri Hakkında Kanuna tabi kooperatif ve üst kuruluşlarından bağımsız denetime tabi olmayanların dış denetimini kapsamaktadır.

Yönetmelikte geçen;

-Dış denetim: Finansal tablolardaki bilgilerin, mevzuatta belirtilen esaslara uygunluğu ve doğruluğu hususunda, denetim tekniklerinin uygulanarak defter, kayıt ve belgeler üzerinden denetlenmesini ve değerlendirilerek rapora bağlanmasını,

-Dış denetçi: Bu Yönetmelik uyarınca yapılacak dış denetimi yürütecek, Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu tarafından yetkilendirilen bağımsız denetçiler veya 1/6/1989 tarihli ve 3568 sayılı Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanununa tabi meslek mensupları veya ilgili bakanlıkça denetim yetkisi verilen birliklerde/merkez birliklerinde dış denetimle görevli personeli,

İfade etmektedir.

Yönetmelik uyarınca dış denetimin kapsamı Kooperatiflerin

finansal tablolarının; kooperatiflerin tabi olduğu 1163 sayılı Kanun, 6102 sayılı Kanun, 213 sayılı Kanun ve ilgili mevzuatına göre hazırlanıp hazırlanmadığı, gelir ve giderlerinin dayanağını oluşturan belgelerin ilgili mevzuata uygun olarak düzenlenip düzenlenmediğı, gelir ve gider hesapları ile bilanço hesaplarının defter, kayıt ve belgelerle uyumlu olup olmadığı hususlarıdır. Yönetim kurulu yıllık faaliyet raporu içerisinde yer alan finansal bilgiler de dış denetimin kapsamı içindedir.

Yönetmelikte Dış denetim yapabilecekler aşağıdaki gibi sayılmıştır.

- a) Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu tarafından yetkilendirilen bağımsız denetçiler,
- b) 3568 sayılı Kanuna tabi meslek mensupları,
- c) İlgili Bakanlıkça dış denetimle yetkilendirilen, bağı olunan merkez birlikleri veya merkez birliğı kurulamamışsa bağı olunan birlikler,

Dış denetime tabi olan kooperatiflerin genel kurullarında, dış denetimi yapmak üzere birinci fıkrada sayılanlardan biri seçilir.

Dış denetime tabi kooperatifler aşağıdaki gibidir:

(1) Aşağıdaki şartlardan birini sağlayan faal kooperatifler dış denetime tabidir:

- a) Tarım satış, tarım kredi, esnaf ve sanatkârlar kredi ve kefalet, pancar ekicileri kooperatifleri.
- b) Yapı ruhsatı alınmış ve ortak sayısı 100 veya daha fazla olan yapı, turizm geliştirme ve gayrimenkul işletme konularında faaliyet gösteren kooperatifler.
- c) Faaliyet konusuna bakılmaksızın 30 milyon Türk lirası ve üstü net satış hasılatı olan kooperatifler.

) Faaliyet konusuna bakılmaksızın 2.000 ve daha fazla ortağı bulunan kooperatifler.

Kooperatifler art arda iki hesap döneminde birinci fıkranın (c) bendindeki şartı sağlamaları durumunda, müteakip hesap döneminden itibaren dış denetime tabidir. Kooperatiflerin yıllık net satış hasılatı hesaplanırken vergi mevzuatı çerçevesinde kamu idarelerine sunulmak üzere hazırlanan son iki hesap dönemine ilişkin bilanço ve gelir tablosu dikkate alınır. Art arda iki hesap döneminde yıllık net satış hasılatı birinci fıkranın (c) bendinde belirlenen rakamın altında kalan kooperatifler müteakip hesap döneminden itibaren dış denetim kapsamından çıkarılır. Ancak müteakip dönemde bu şartı sağlaması durumunda bir sonraki dönemde dış denetim kapsamına dahil olur.

Kanuni yükümlölükleri nedeniyle 6102 sayılı Kanunun ilgili hükümleri kapsamında bağımsız denetim yaptıran kooperatifler, bu Yönetmelik uyarınca yaptırmaları gereken dış denetimden muaftır.

Bu Yönetmelik uyarınca dış denetime tabi olduğı halde söz konusu denetimi yaptırmayan kooperatiflerin finansal tabloları, yönetim kurulu yıllık faaliyet raporu ve ibra konularında alınan genel kurul kararları geçersizdir.

Kaynak: TÜRMÖB